

Ocena programu „Horyzont 2020” pokazuje, że inwestycje w badania naukowe i innowacje w UE są bardzo opłacalne

Program „Horyzont 2020”, unijny program w zakresie badań naukowych i innowacji, realizowany od 2014 do 2020 r., dysponujący budżetem w wysokości prawie 80 mld EUR, w znacznym stopniu przyczynił się do budowania społeczeństwa i gospodarki UE zakorzenionych w wiedzy i innowacjach oraz przyniósł korzyści Europejczykom daleko poza to, co można było osiągnąć na szczeblu krajowym lub regionalnym.

Umożliwienie szybkiego reagowania na epidemie COVID-19, eboli i Zika oraz wniesienie decydującego wkładu w naukę o klimacie to tylko niektóre przykłady wymiernych skutków programu „Horyzont 2020”. Każde euro w kosztach związanych z programem ostatecznie przyniesie obywatelom UE pięć euro do 2040 r., co dowodzi wysokiego stosunku wartości do ceny inwestycji w badania naukowe i innowacje dla społeczeństwa europejskiego. Są to niektóre z najważniejszych wniosków z opublikowanej dziś oceny ex post programu „Horyzont 2020”.

Wpływ na ludzi

W ramach programu „Horyzont 2020” sfinansowano ponad 35000 projektów w ciągu siedmiu lat, zaproszenia do składania wniosków przyciągnęły ponad milion indywidualnych wniosków z 177 krajów. Program odegrał kluczową rolę w walce ze zmianą klimatu, a 64,4 % jego budżetu zainwestowano w zrównoważony rozwój. Program „Horyzont 2020” wraz z poprzednim siódmym programem ramowym jest drugim co do wielkości dostawcą nauki o klimacie na świecie.

W ramach programu sfinansowano konkretne rozwiązania w różnych dziedzinach, takich jak nowatorskie transporty napędzane wodorem, szczepionki mRNA, fotonika oraz mikro- i nanoelektronika. Prawie 4000 patentów i znaków towarowych pochodziło z finansowania w ramach programu „Horyzont 2020”. Europejska Rada ds. Innowacji wyróżniła swoje bezprecedensowe wsparcie dla potencjalnie przełomowych innowacji technologicznych i dla przedsiębiorstw z sektora zaawansowanych technologii.

Program „Horyzont 2020” przyczynił się do znacznego wzrostu zatrudnienia o 20 % oraz wzrostu obrotów i łącznych aktywów uczestniczących przedsiębiorstw o 30 % w porównaniu z tymi, które nie powiodły się pomimo wysokiej jakości wniosków. Szacuje się, że w perspektywie długoterminowej program przyczyni się do średniego rocznego wzrostu PKB UE o 15,9 mld EUR, czyli 429 mld EUR w latach 2014–2040.

Naukowcy finansowani w ramach programu „Horyzont 2020” wnieśli wkład w ponad 276,000 recenzowanych publikacji. W ramach programu „Horyzont 2020” udzielono również wsparcia 33 laureatom Nagrody Nobla. Program „Horyzont 2020” odegrał również kluczową rolę w dywersyfikacji i zwiększaniu umiejętności i wiedzy naukowców. W ramach programu „Horyzont 2020” wspierano mobilność blisko 50,000 naukowców z różnych sektorów i państw. Ponadto program umożliwił UE rozwój i modernizację wielkoskalowej infrastruktury badawczej zarówno na szczeblu europejskim, jak i światowym: ponad 24,000 naukowców i organizacji uzyskało dostęp do tej infrastruktury, zwiększając możliwości współpracy i postępu naukowego.

Doświadczenia

W ocenie zidentyfikowano następujące obszary wymagające poprawy:

- szersze uczestnictwo,
- dalsze uproszczenie i zmniejszenie obciążeń administracyjnych,
- wzmocnienie upowszechniania, wykorzystywania i wdrażania wyników,
- wspieranie udziału kobiet oraz
- zwiększenie synergii z innymi inicjatywami na szczeblu unijnym, krajowym i regionalnym.

Spostrzeżenia i kluczowe wnioski z tej końcowej oceny programu „Horyzont 2020” odegrają kluczową rolę nie tylko w kształtowaniu bieżącej realizacji programu „Horyzont Europa”, ale również w kształtowaniu polityki w zakresie przyszłych inicjatyw w zakresie badań naukowych i innowacji. Dzięki temu wyciągnięte wnioski zostaną skutecznie włączone do obecnych i przyszłych programów, zwiększając ich skuteczność, przydatność i wpływ na Europejczyków.

Kontekst ogólny

[„Horyzont 2020”](#) był ósmym programem finansowania badań naukowych i innowacji Unii Europejskiej, realizowanym w latach 2014–2020 i dysponującym budżetem w wysokości prawie 80 mld EUR. Celem programu „Horyzont 2020” było stymulowanie wzrostu gospodarczego, tworzenie miejsc pracy, wspieranie współpracy w dziedzinie badań naukowych i innowacji, wspieranie doskonałej bazy naukowej i wiodącej pozycji w przemyśle oraz stawienie czoła wyzwaniom społecznym w Europie.

Ocenę końcową sporządzono w oparciu o szeroką bazę dowodową, w której przeprowadzono ponad 1000 wywiadów z beneficjentami projektów, organami krajowymi i organami wdrażającymi, a także ankiety wśród uczestników, którzy odnieśli sukcesy, łączy się obszerne analizy ilościowe i jakościowe oraz opiera się na szeroko zakrojonych, otwartych konsultacjach publicznych z blisko 2000 odpowiedziami.

Więcej Informacji

[Dokument roboczy służb Komisji](#)

[Sprawozdanie Komisji z oceny końcowej programu „Horyzont 2020”](#)

[Załączniki 1-6 do oceny końcowej programu „Horyzont 2020”](#)

[Streszczenie końcowej oceny programu „Horyzont 2020”](#)

[„Horyzont Europa”](#)